

Converses sí, però més serioses

El secretari d'Estat nord-americà, Colin L. Powell, va decidir la setmana passada continuar les negociacions diplomàtiques directes amb Corea del Nord. Després de molts mesos de baralles, ha arribat una trobada entre els nord-coreans i els xinesos. Però, qui n'espere grans progressos, en quedarà decebut: al contrari, si del que es tracta és de conèixer millor les intencions de Pyongyang, l'administració de Bush acabarà enfortint la posició que ja havia manifestat.

El més sorprenent de la crisi de Corea del Nord és, no tant la quantitat de problemes que el líder nord-coreà, Kim Jong-il, ha provocat, sinó per què ha trigat tant a fer-ho. Després de tot, ja fa molt de temps, al gener del 2002, que Bush va incloure Corea del Nord dins l'anomenat "eix del mal". I, en canvi, fins al desembre, Corea no va començar l'escalada del conflicte, quan va començar a reactivar les armes nuclears. Per què va trigar tant?

Pot ser, en part, perquè va trigar un temps a adonar-se que les relacions que mantenia amb els Estats Units s'havien deteriorat. Pyongyang ja està acostumada a sentir amenaces de Washington –i a contestar-les amb la mateixa moneda–, mentre continuen les relacions entre tots dos països, com si res. Després de tot, ja fa anys que el departament d'Estat diu, de Corea, que és un país "patrocinador del terrorisme", però això no ha afectat ni poc ni massa l'acord de treball que mantenen Corea del Nord, els EUA, Japó i Corea del Sud, i que van signar el 1994, com a resultat de la congelació del programa nuclear de Corea del Nord, a canvi d'ajuda alimentària i de combustible.

Però el fet que explica millor el retard és que els coreans del nord tenien por que el guanyador de les eleccions presidencials de Corea del Sud, al desembre, seria Lee Hoi-chang. Amb ell, s'hauria acabat la política de compromís amb el nord, i els líders nord-coreans haurien hagut d'haver-se-les, a més, amb la màrfega d'un govern escèptic al sud. Una provocació sobtada de Pyongyang, en aquells moments, segurament hauria ajudat Lee a pujar al poder. Quan el rival de Lee, Roh Moo-hyun, va guanyar la

“L'objectiu central del règim de Corea del Nord és la supervivència. Vol ajuda econòmica i normalització de les relacions a canvi de limitar el desenvolupament d'armes de destrucció massiva”

presidència i va continuar amb la política de relacions amb el nord, Corea del Nord es va girar del tot envers els Estats Units. Durant les trobades amb els americans a Pequín, el mes d'abril, els nord-coreans van donar-los una visió acurada de les preocupacions que tenien. Els oferien congelar tots els programes nuclears que hi havia en marxa, a canvi de garanties de seguretat per part dels americans. També volien ajuda econòmica i la normalització de les relacions. Això indicava l'objectiu central del règim de Corea del Nord: la supervivència. Els únics cromos que pot canviar el nord són els de limitar el desenvolupament d'armes de destrucció massiva i l'amenaça de la proliferació. L'estratègia, sempre la mateixa: Kim crida l'atenció del món sobre la perillositat del règim, però no duu a terme cap acció que pugui suscitar una revenja que pose en perill aquest mateix règim. Per tant, la preocupació dels americans no hauria de ser que Pyongyang tinga una bomba nuclear que apunte a Tòquio, o que envii un milió d'homes cap a la frontera de Seül. Qualsevol d'aquestes accions posaria fi a l'actual règim de Corea del Nord, i Kim ho sap. Amèrica no està, com va dir l'anterior secretari de Defensa, William Perry, la setmana passada, "camí de la guerra". Corea del Nord, en canvi, sí que representa una amenaça, per tal com Kim necessita molts diners per continuar en el poder, i farà el que siga per tal d'aconseguir-los. Per això Corea del Nord ha esdevingut, en els darrers anys, un dels pitjors exportadors mundials de drogues i

de míssils. Si aquest comerç algun dia abasta la tecnologia nuclear, Kim provocarà una crisi de dimensions globals.

Com que l'administració Bush ja ha entès això, continua reclamant que acabi del tot el desenvolupament nuclear a Corea del Nord. Els oficials de l'administració, però, no es posen d'acord sobre si les negociacions haurien de substituir-se per una escalada militar. L'anunci d'una realineació de tropes americanes a Corea del Sud, traslladades des d'una zona desmilitaritzada, fou una victòria per als qui demanaven l'escalada militar. Va ser un moviment lògic. Ni tan sols amb una mica de cooperació amb la Xina (la principal font d'ajuda de Corea del Nord), les converses multilaterals no han produït resultats. No sembla que n'hagen de produir. Negociant, Kim aconsegueix de guanyar temps, i no concedeix res, mentre va a l'encaç dels programes d'urani enriquit. Lentament, però també amb seguretat, millora les seues possibilitats de negociar. L'escalada d'ara el forçarà a fer concessions d'alguna mena.

Llevar-li pressió militar també dóna a la Xina un incentiu per intentar ajudar a canviar el comportament dels coreans del nord (i potser fins i tot els ofereix garanties de seguretat, si és que cooperen). Si això no dóna resultat, i la política perillosa obliga a redreçar l'actuació de Corea del Nord, Kim serà el primer que botarà. L'administració Bush s'ha encarregat de deixar clar que estaria molt bé un canvi de règim a Corea del Nord. Però aquest objectiu és molt poc realista. Encara més: no paga la pena de perdre temps en aquest tipus de negociacions, quan el que de veres interessa els EUA és que la capacitat nuclear de Corea del Nord desaparega del tot, i que això siga verificable. Una política que se centre en aquesta meta, i que tinga el suport d'una bona escalada militar, és la millor manera d'enfrontar-se amb el problema.

Ian Bremmer és membre d'honor de l'Institut de Política Internacional i president del Grup Eurasia, una empresa consultora i de recerca.
© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa